

5. European medicines regulatory network [Електронний ресурс]: Офіційний сайт Європейського агентства з лікарських засобів. – Режим доступу: <https://goo.gl/TWr6BJ>

В. В. ГРАЧОВА

Воєнно-дипломатична академія імені Євгенія Березняка

УНІВЕРСАЛІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ГЛОБАЛЬНА КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА БОРОТЬБА З ТЕРОРИЗМОМ

На сучасному етапі глобалізація активно проявляється у міжнародно-правовій сфері. Об'єктивною основою цього, зокрема, є «зростаюче визнання того, що суспільне благо... вимагає скоординованих багатосторонніх дій» [1, 258]. При цьому актуальна тенденція універсалізації міжнародно-правового регулювання в умовах глобалізації постає засобом поширення єдиних правил поведінки держав у вирішенні нагальних проблем міжнародного миру та безпеки. У зв'язку з цим погоджуємося з тим, що глобалізація та міжнародне право – «явища певною мірою однопорядкові», й останнє виступає як «продукт глобалізації», яка «використовує право і правові методи як засіб для досягнення єдності» [2, 23]. За цих умов зростає роль договірно-правового регулювання багатосторонніх міжнародних відносин у вирішенні згаданих проблем.

Необхідність протидії глобальній загрозі тероризму зумовила вироблення у 1963 – 2014 рр. універсальної договірно-правової антитерористичної бази, яка нині включає 19 угод. Певні аспекти договірно-правового регулювання у цій сфері та власне міжнародної кримінально-правової боротьби з тероризмом розглядали В. Ф. Антипенко, Т. С. Бояр-Созонович, Л. М. Галенська, С. В. Глотова, Ю. С. Горбунов, Х. Даффі, Н. А. Зелінська, Ю. А. Іванов, А. Лабайль, Ю. О. Лепешков, Є. Г. Ляхов, О. В. Попов, Ф. Рішар, Б. Сол та ін. Однак аналіз наукових праць свідчить про потребу в окремому розгляді універсального міжнародного стандарту кримінально-правової боротьби з тероризмом.

В умовах глобалізації міжнародне право запроваджує єдині регулятори у важливих сферах взаємодії держав, що має сприяти розвитку міжнародної співпраці та супроводжується уніфікацією та гармонізацією національних правових систем. У зв'язку з цим великого значення набули правові положення, які визначають єдині правила поведінки держав, на основі чого формуються «міжнародно-правові стандарти» [3, 25], або «міжнародні стандарти» [4, 615]. Однак поняття стандартів недостатньо

розроблено в юридичній науці, й досі не відбулося розмежування згаданих понять. Як вказав П. Рабінович, «терміно-поняття «стандарт» інтерпретується «як певний еталон, з яким порівнюють інші, однотипні, одновидові об'єкти або як щось встановлене органами влади, звичаєм чи загальною згодою як модель, зразок, засада, взірець» [5, 58–59]. Часто воно розглядається як «технічний або техніко-правовий документ, який визначає постійні основи діяльності або характерні риси виробів, процесів і послуг для загального та постійного користування» [5, 59], однак важливо враховувати, що зміст поняття стандарту цим не обмежується. При цьому погоджуємося з тим, що «міжнародно-правовий стандарт відображає єдність вимог, що містяться у ньому, для всіх учасників відповідного міжнародного зобов'язання, і має на меті бути для них типовим орієнтиром, забезпечити їхні рівні права та однакову поведінку у рамках даного стандарту» [3, 16].

Аналіз універсальних антитерористичних угод дозволяє стверджувати, що їх типові положення утворюють універсальний міжнародний стандарт кримінально-правової боротьби з тероризмом, а саме: сукупність міжнародно-правових принципів та норм, на основі яких держави-учасниці повинні здійснювати єдині правотворчі, правозастосовні та правоохоронні заходи з метою забезпечення на світовому рівні покарання за визначені в них злочини при дотриманні прав людини у процесі цієї боротьби. Вони відбивають потребу в уніфікованих правових засобах забезпечення глобальної співпраці у сфері боротьби з тероризмом і спрямовані на формування єдиної загальної моделі поведінки держав-учасниць з метою досягнення єдиного результату – забезпечення невідворотності покарання за визначені злочини при дотриманні прав людини у процесі кримінально-правової боротьби з тероризмом. Завдяки цьому відбувається типізація дій держав у цьому процесі, його стандартизація на основі зобов'язань, реалізація яких передбачає взаємодію міжнародно-правової та національно-правових систем. Наприклад, основою глобальної кримінально-правової боротьби з тероризмом є обов'язок держав-учасниць згаданих угод щодо криміналізації певних діянь у їх законодавстві; у них передбачено значний спектр підстав для встановлення юрисдикції держав-учасниць над відповідними злочинами, зокрема, на основі принципу *aut dedere aut judicare*; закріплено важливий принцип міжнародного співробітництва у кримінальних справах у боротьбі з тероризмом тощо [6].

Таким чином, доцільно виокремити універсальний міжнародний стандарт кримінально-правової боротьби з тероризмом, який розкриває єдиний сучасний універсальний кримінально-правовий механізм боротьби з ним. На основі цього можливо визначити напрямки його вдосконалення з метою підвищення ефективності глобальної кримінально-правової боротьби з тероризмом.

Література

1. Held D. Bringing international law to bear on the control of the new terrorism in the global age / D. Held // The new global terrorism: characteristics, causes, controls / ed. by Charles W. Kegley, Jr. – Upper Saddle River: Prentice hall, 2003. – P. 253–266.
2. Безбородов Ю. Універсалізація та локалізація міжнародно-правового регулювання в умовах глобалізації / Ю. Безбородов // Міжнародне право. – 2013. – № 1/2. – С. 22-27.
3. Тіунов О. Правові стандарти як засіб регулювання міжнародних та внутрішньодержавних відносин / О. Тіунов // Міжнародне право. – 2012. – № 1. – С. 10-26.
4. Юридична енциклопедія. У 6 т. Т. 5. П–С / [Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) [та ін.]]. – К.: Українська енциклопедія, 2003. – 736 с.
5. Рабінович П. Міжнародні стандарти прав людини (загальнотеоретична характеристика) / П. Рабінович // Право України 2015. – № 10. – С. 58-66.
6. Див. наприклад: Міжнародна конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом, від 15 груд. 1997 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_374.

Є. В. КОВАЛЬОВ

Харківський національний університет внутрішніх справ

ЕКОНОМІЧНА ПРОБЛЕМА СВІТОВОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

Сучасний економічний світ динамічно розвивається. Його основними рисами є з одного боку – наявність і нерівномірність росту національних економік, з іншого – їх об'єднання у глобальний економічний рух. Виявлення і врахування наслідків інтеграції у світовий економічний простір, як позитивних, так, особливо, і негативних для суспільного господарства України має високу актуальність.

Перед Україною встає необхідність ефективного включення в міжнародні економічні відносини. Основою цього процесу стають дії українських підприємств. За розміром та економічним потенціалом вони поділяються на малі, середні та великі. За кількістю основну долю складають малі і середні підприємства, але за обсягами випуску продукції – великі підприємства.

Малі і середні підприємства у підтриманні економічного життя країни мають певне значення. Вони діють переважно на внутрішньому ринку. Сприяють трудовій зайнятості населення і зниженню рівня безробіття, формуванню середнього класу і зміцненню політичної